

7/8785

T.C.
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI

.../.../2012

Sayı : B.21.0.GGM.0.01.610-335
Konu : Soru Önergesi (7/8785)

26.07.2012 * 16190

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: TBMM Başkanlığının 04/07/2012 tarihli ve A.01.0.KKB.0.10.00.00-75328 sayılı yazısı.

İlgide kayıtlı yazıları eki, Diyarbakır Milletvekili Sayın Altan TAN'ın Bakanlığımıza tevcih ettiği 7/8785 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Hayati KAZICI
Bakan

Ek: Soru önergesi cevabı (2 sayfa)

Diyarbakır Milletvekili Sayın Altan TAN'a ait 7/8785 Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar:

1-) Ülkemiz ile 384 kilometre uzunluğunda kara sınırı olan Irak ile aramızda faal olarak sadece Habur - İbrahim Halil Kara Hudut Kapısı bulunmaktadır. İki ülke arasındaki ticaret hacmi ve yolcu trafiğindeki artış, söz konusu hudut kapısının yükünün her geçen gün artmasına neden olmuştur.

Bununla birlikte, son dönemde Suriye’de yaşanan karışıklıklar, Habur Kara Hudut Kapısının yükünü daha da arttırmış; özellikle bu olayların, Irak, Ortadoğu ve Körfez ülkeleri ile olan dış ticaretimizi olumsuz etkilemesi nedeniyle alternatif geçiş noktalarının en kısa zamanda oluşturulması ihtiyacı hasıl olmuştur.

Bu çerçevede, Irak ile ilave hudut kapıları açılması ve Habur – İbrahim Halil Kara Hudut Kapısı’nın kapasitesinin artırılmasına yönelik çalışmalara hız verilmiştir.

2-) 5682 sayılı "Pasaport Kanunu"nun 1 inci maddesinin ilk fıkrası; *“Türk vatandaşları ve yabancılar İçişleri Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca tayin olunan yolcu giriş-çıkış kapılarından Türkiye’ye girip çıkabilirler.”* hükmünü; aynı maddenin ikinci fıkrası ise, *“Gümrük kapılarının açılışında İçişleri Bakanlığının görüşü alınır.”* hükmünü amirdir.

Söz konusu hükümler çerçevesinde hudut kapıları; Bakanlığım dahil ilgili kurumların olumlu görüşleri alınarak, İçişleri Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca tayin olunmaktadır. Ayrıca, bir kara hudut kapısının açılabilmesi için sınır komşusu ülkenin de mutabakatının bulunması gerekmektedir. Bununla birlikte, söz konusu kapının işlevsellik kazanabilmesi açısından o yerde bir gümrük idaresinin kurulmuş olması gerekmektedir.

Bakanlığımca, ilgili diğer kurumların katılımıyla yürütülen, Irak ile ilave hudut kapıları açılması ve Habur – İbrahim Halil Kara Hudut Kapısı’nın kapasitesinin artırılmasına yönelik çalışmalara 2010 yılı itibarıyla hız verilmiş olup 2011 yılı içerisinde oluşturulan "Ortak Çalışma Grubu" tarafından yapılan toplantılarda önemli kararlar alınmış ve ilerlemeler kaydedilmiştir. Bu çerçevede, Türkiye ve Irak İçişleri Bakanları tarafından 15 Ekim 2009 tarihinde imzalanan "Güvenlik İşbirliği Anlaşması" ile açılmasına karar verilen "Aktepe - Bacuka Kara Hudut Kapısı"na ilişkin olarak Türkiye - Irak Yeni Hudut Kapıları Ortak Çalışma Grubu tarafından yer tespiti çalışması yapılmış olup bu çerçevede, Şırnak ili Silopi ilçesi Aktepe mevkiinin kara hudut kapısı ilanına yönelik çalışmalar sürmektedir.

Bununla birlikte; Irak sınırimızda yer alan Hakkari ili Şemdinli ilçesi Derecik mevki, 28/4/2011 tarihli ve 27918 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 14/2/2011 tarihli ve 2011/1434 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile uluslararası giriş çıkışlara açık daimi kara hudut kapısı ilan edilmiş olup Hakkari ili Çukurca ilçesi Üzümlü mevki 25/4/2011 tarihli; Şırnak ili Uludere ilçesi Gülyazı mevki ise 24/1/2012 tarihli İçişleri Bakanı Onayı ile geçici kara hudut kapısı haline getirilmiştir. Bu çerçevede, Derecik, Üzümlü, Gülyazı ve Aktepe’de Gümrük Müdürlükleri kurulmasına ilişkin çalışmalar devam etmektedir.

Ayrıca, Irak ile Ovaköy’de yeni bir hudut kapısı açılması hususunda mutabakata varılması üzerine, 4/5/2004 tarihli ve 2004/7276 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Ali Rıza Efendi Gümrük Müdürlüğü kurulmuştur. Ovaköy-Karavala Kara Hudut Kapısının yer tespiti için mahallinde incelemeler tamamlanmış ve yaklaşık yer tespiti yapılmıştır. Önümüzdeki dönemde iki ülke gümrük kapısı tesisleri ve bağlantı yollarının inşasına başlanması beklenilmektedir. Ovaköy’ün

hudut kapısı ilan edilmesi ve kapı tesislerinin inşa edilmesi ve ayrıca aynı şekilde Irak tarafında da çalışmaların tamamlanmasını müteakiben Ali Rıza Efendi Gümrük Müdürlüğünün faaliyete geçirilmesi planlanmaktadır.

Belirtilen hususlara ilaveten, Habur-İbrahim Halil Kara Hudut Kapılarının kapasitelerinin geliştirilmesi ve esasen hasarlı durumdaki mevcut köprülerin yerini almasını teminen mevcut köprülerin arasında kalan alanda üçüncü bir köprünün yapımı amacıyla Irak tarafı ile görüşmeler sürdürülmektedir.